

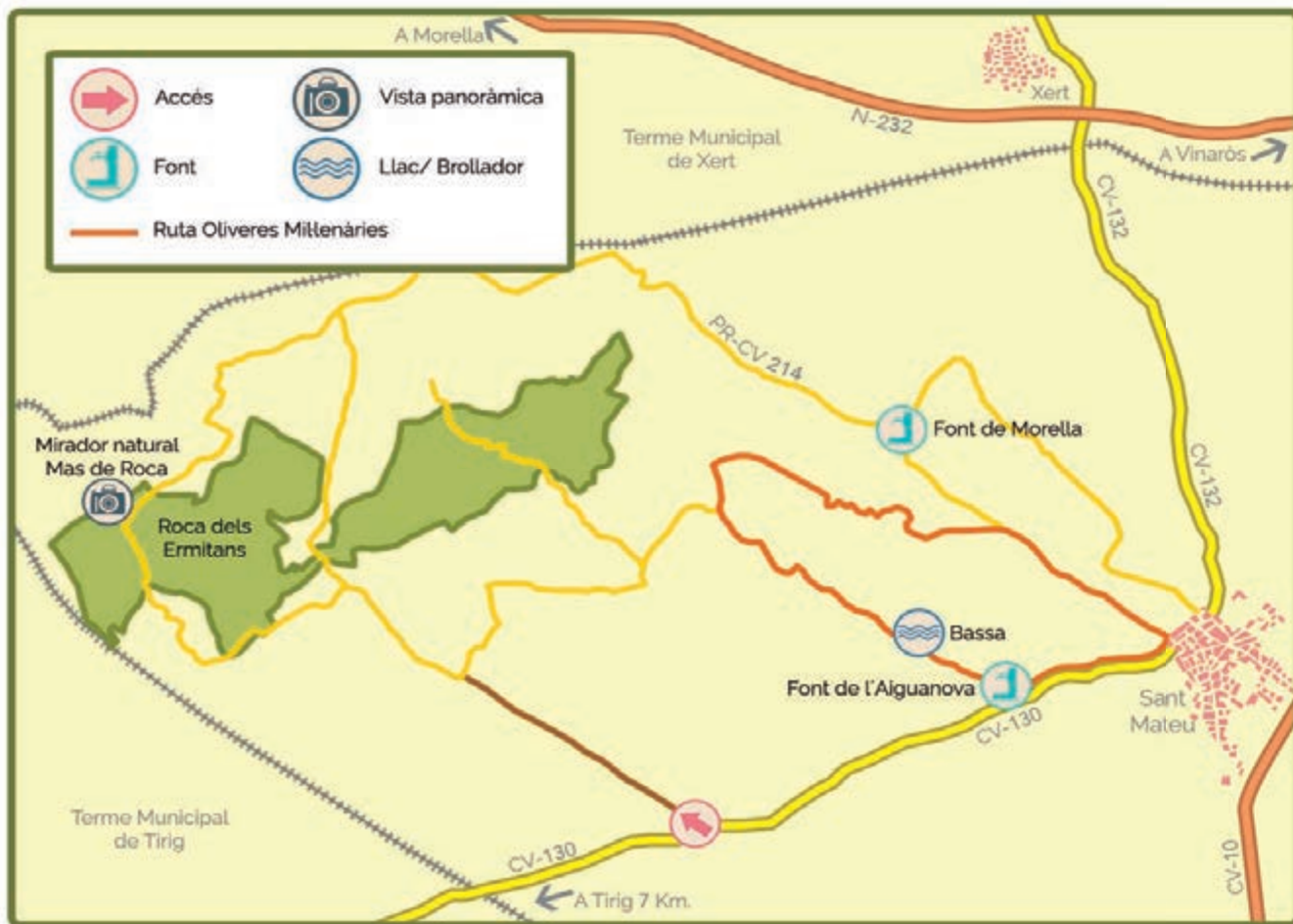

+ PARATGES CASTELLÓ

RACÓ DEL
FRARE

SANT MATEU

Abrics amb memòria

El mapa del tresor.....

Si eixes de Sant Mateu en direcció a Tirig per la CV-130, en el punt quilomètric 3, a la teua dreta, agafa l'Assagador de la Quatremitjana i, en a penes 2,5 quilòmetres hauràs arribat al paratge. Els últims 100 metres estan sense asfaltar però en bon estat. També pots seguir a peu el PR-CV 214 des de la localitat.

Has arribat a un Espai Protegit. Sigues protagonista de la seua conservació

Descobrir una xicoteta meravella.....

La naturalesa treu totes les seues armes en el **Racó del Frare**. On la gran vegetació no pot ancorar les seues arrels, el paratge ens regala **afloraments rocosos** la varietat de colors dels quals dibuixa un singular i accidentat mosaic.

Però la vida natural és capaç d'obrir-se camí i sorprendre'ns amb xicotets bosquets de **ca-rasques** i **roures valencians** en algunes zones, o de **pi blanc**, o d'esguitar aci i allà amb **savines**, **ginebres** i **coscolls**.

Alguns animals agraeixen de forma especial el paisatge agrest, com la **cabra salvatge**, els

L'esglaiador vol de l'àguila reial

La Cova dels Ermitans, vestigis prehistòrics

xicotets **roquers**, **l'àguila reial** o el **falcó pelegrí**. L'amençat **ofegabous**, allí on abeurava el bestiar, dona mostra de la riquesa del paratge.

A més, des d'allí dalt es divisa tota la contornada. Això van haver de pensar aquells humans prehistòrics que van utilitzar les seues coves i abrics per a deixar testimoni del seu pas per la vida. És curiosa la cabra invertida pintada en **l'Abric de la Roca dels Ermitans**. I antics estudis asseguren que va haver-hi una ne-cròpolis prehistòrica en la **Cova dels Ermitans**.

Gaudir del natural.....

Només emprendre el camí cap al **Racó del Frare** ja comences a gojar l'espectacle. Els camps **d'oliveres mil·lenàries**, amb els seus bancals i delimitacions de **pedra seca**, demanen més d'una fotografia.

A més, si vas al començament de primavera, els **ametlers** en flor, amb les distintes tonalitats de color rosa segons la varietat, alegren tothom. T'abellirà deixar el cotxe i continuar passejant per a gaudir-los amb més calma.

El **PR-CV 214** està molt ben senyalitzat i, partint del panell informatiu de **l'Assegador del Plans**, pots fer una ruta circular que discorre en part per dins del paratge, passant per zones com ara el **Barranc de la Ratlla**, la **Roca dels Ermitans**, i per la seua contornada.

A penes són 7 quilòmetres encara que amb un cert desnivell, que et portaran per paisatges que, a primera vista, pareixen inhòspits però que són d'una **bellesa immensa**.

A través de les sendes podràs descobrir el paisatge rupícola

Això era que.....

Encara que els rastres de vida humana en el paratge comencen en la prehistòria, amb les **pintures rupestres d'art llewantí**, l'època de major esplendor de Sant Mateu va ser l'**Edat Mitjana**.

Jaume I va reconquerir la zona i la va atorgar a l'Orde de l'Hospital, qui va concedir la **Carta de Poblament en 1237**. Prompte van arribar les concessions de mercat i fira i l'augment de la **cabanya de llana**. La llana de Sant Mateu es venia a les principals ciutats de la Toscana per a realitzar els draps més fins.

Quan en 1319 va passar a formar part de l'**Orde de Montesa**, Sant Mateu ja era una de les principals localitats de l'est de la península. Tant és així que els mestres de l'orde van establir allí la seua residència, la qual cosa va portar encara més **progrés**, més **arquitectura** i **bellesa**.

Els carrers de Sant Mateu van veure arribar, en les primeres dècades del segle XIV, els **càtars** que fugien de la croada que l'Església havia llançat contra ells. Amb ells també van portar amplitud de mires i prosperitat.

La localitat va arribar a ser tan important, que el 15 d'agost de 1429, en la seua església, es

va acabar el **Cisma d'Occident**, que havia tingut dividida la cristiandat.

Els càtars es van establir a Sant Mateu al voltant del prefecte Guillem Bellibaste

Sabors: terra i tradició

La cabanya de llana va ser antany més que important per a la riquesa de Sant Mateu. Per desgràcia, actualment la ramaderia ha perdut rellevància en la zona, però sí que es pot gojar encara de **l'oli d'oliva** i les **olives trencades**, de la **mel**, i de totes les receptes en què utilitzen les **ametles** dels seus camps.

Les **carns** són contundents i saboroses des del **tombet** al **corder tendral** o les **carns a la brasa** i els **embotits**. Per a quan fa falta quelcom calent que entone el cos, **l'olleta**, **l'arròs al forn** o **l'arròs amb abadejo** són el millor.

L'olleta és perfecta per a recuperar forces

Les oliveres mil·lenàries murmuren grans històries

Abans d'eixir cap al paratge val la pena que passes per un dels seus **forns tradicionals** i t'emportes **guitarretes**, **rollets d'anís**, **pastissos** de cabell d'àngel o moniato o **coca mal feta**.

Els **bunyols de sant Josep** són una delícia de tota la vida i no ho són menys **les primetes** de sant Antoni i el costum d'ajuntar-se el veïnat per a preparar-les és d'aquestes coses que no s'haurien de perdre mai.

Més enllà del paratge.....

Quan tornes a la ciutat després de visitar el **Racó del Frare** pots començar per descansar un moment seient a la seua **plaça porxada**. Deixa volar la imaginació un segon... Potser no t'imagines els mercaders negociant el preu de la llana en la seua fira anual? Va ser la primera autoritzada per Jaume I a les terres reconquerides, allà pel 1255, i cada any ho rememoren amb **Sant Mateu Medieval**, una fira celebrada el segon cap de setmana de juliol.

Les **festes patronals** de finals d'agost són un bon moment per a veure ballar el seu tradicional **Ball Plà**.

Es necessita temps per a vagarejar i descobrir els seus edificis, com **l'Ajuntament** i el **Palau Borrull**, ambdós gòtics i del segle XV. Les relacions amb Itàlia queden patents en les sis columnes toscanes de la **font monumental de la Mare de Déu** i amb el renaixentista **Palau del Marqués de Villores**.

Per la contornada, les antigues hortes amb sèries, **l'ermita de Sant Cristòfol** o el **Santuari de la Mare de Déu dels Àngels**, mereixen també una visita.

L'Edat Mitjana va ser una gran època per a Sant Mateu

*Saps ja quina joia guarden els
abrics rupestres?*

AGRAÏMENTS

A Juan José Roselló per parlar-nos de la rica gastronomia de Sant Mateu

A l'Ajuntament de Sant Mateu per protegir amb fermesa tant el patrimoni cultural com el natural

A l'acollidora gent de Sant Mateu que, amb les seues històries sobre el Racó del Frare, ha fet possible aquest homenatge

Ajuntament de
Sant Mateu

INTERPRETA NATURA

DL CS 629-2017

I, per si vols saber més sobre Sant Mateu

Ajuntament: 964 416 171

Oficina de turisme: 964 416 658

www.santmateu.com

www.turismodecastellon.com

